

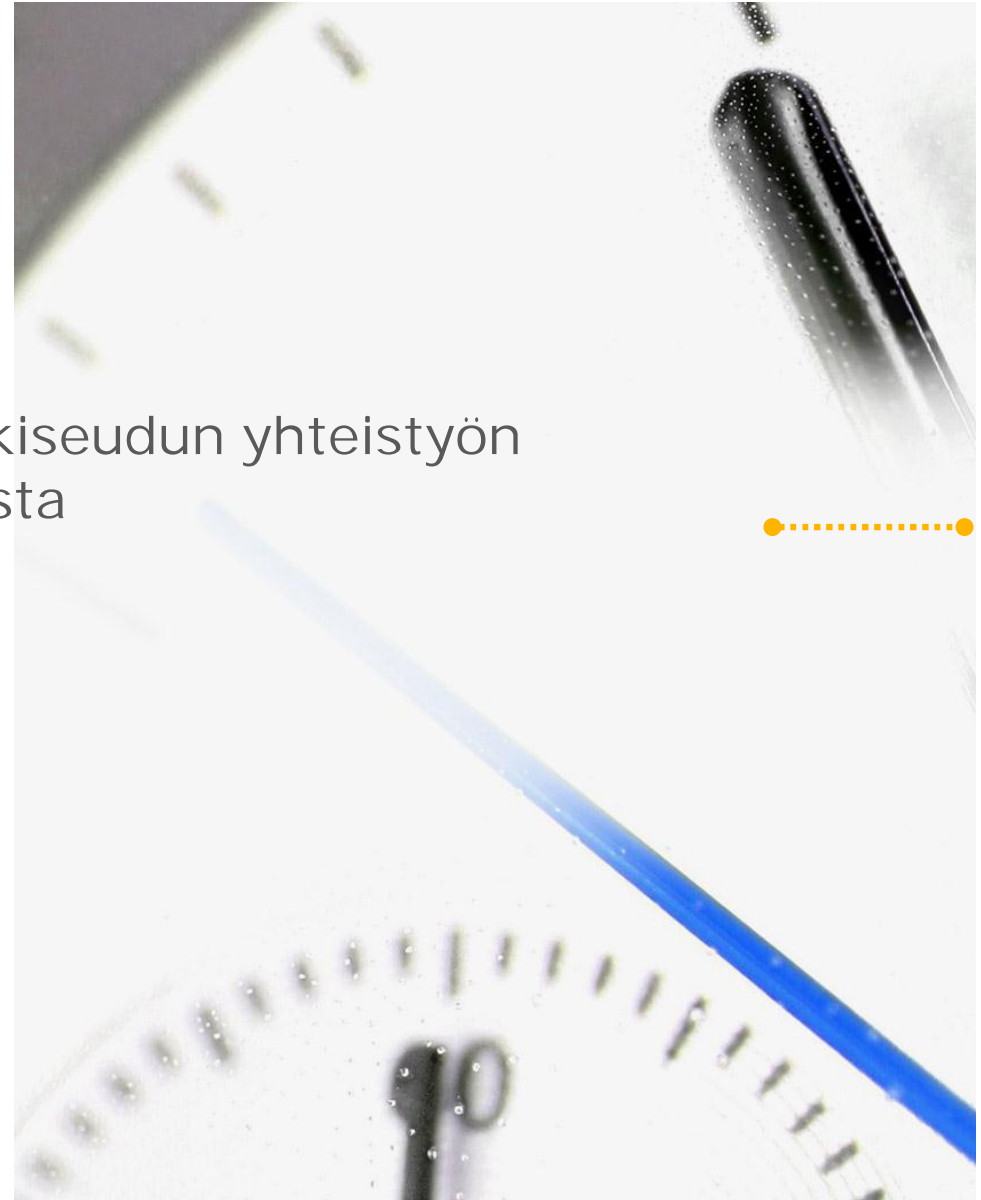
Kysely Tampereen kaupunkiseudun yhteistyön
tulevaisuuden vaihtoehtoista
Vesilahti

22.10.2013

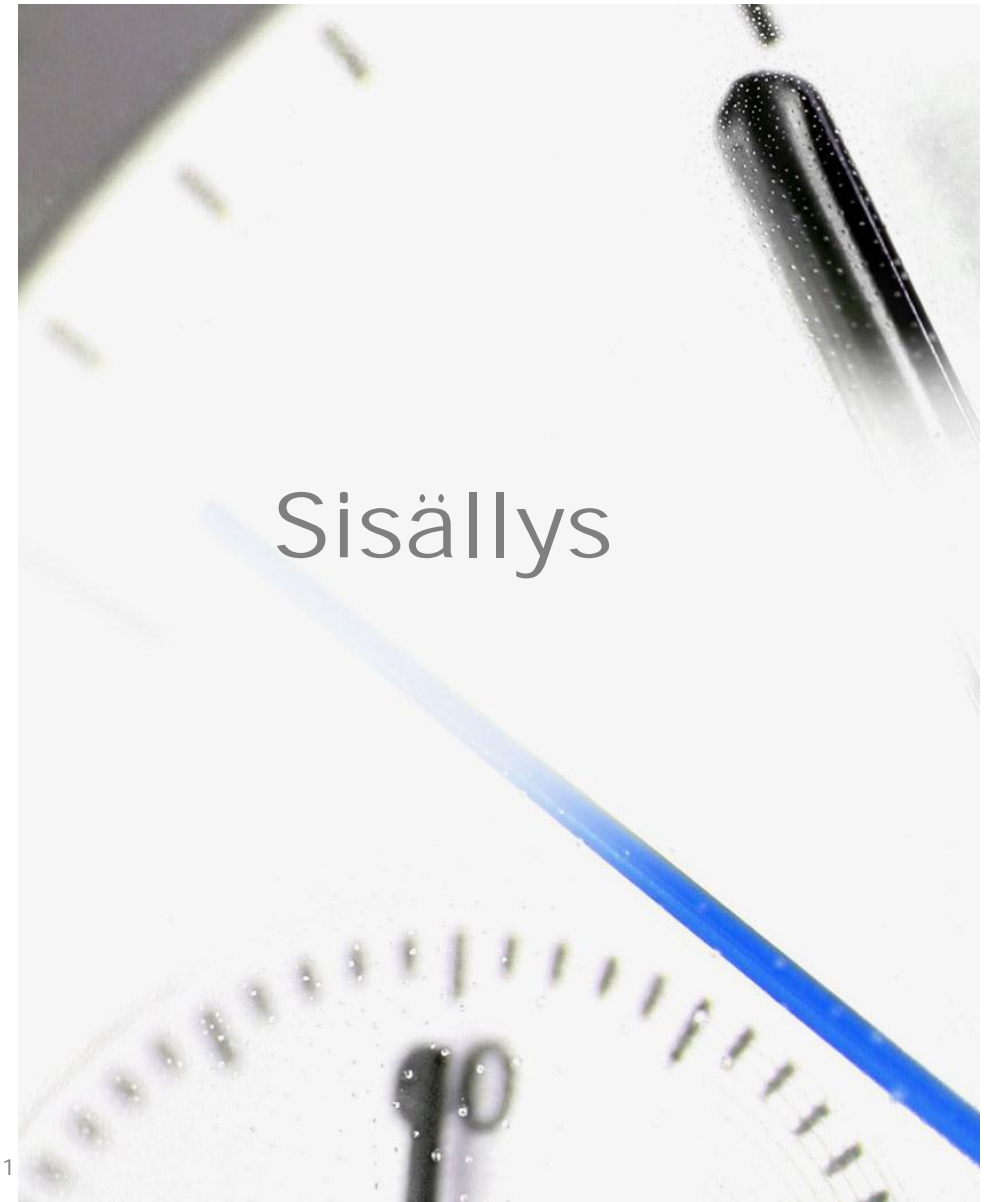
Mikko Kesä
Ari Kurlin

INNOLINK
RESEARCH
TIEDOSTA MENESTYS

1. Yleistä tutkimuksesta
2. Tutkimuksen keskeisiä tuloksia
3. Vastaajien taustatiedot
4. Tutkimuksen tulokset

1. Yleistä tutkimuksesta
2. Tutkimuksen keskeisiä tuloksia
3. Vastaajien taustatiedot
4. Tutkimuksen tulokset

Yleistä tutkimuksesta

YLEISTÄ TUTKIMUKSESTA

Vuoden 2013 aikana Tampereen kaupunkiseudulla toteutetaan kahdeksan kunnan yhteinen selvitys kaupunkiseudun tulevaisuuden suunnasta ja vaihtoehtoista. Selvitys käynnistyi tammikuussa 2013 ja selvitysmiehenä toimii Rauno Saari. Työn aikana mm. arvioidaan erilaisten organisointivaihtoehtojen (kunnat, kuntien välinen yhteistyö, seutuhallinto ja uusi kunta) vaikutuksia Tampereen kaupunkiseudun hyvinvointiin ja kilpailukykyyn.

Seutuselvityksen osana jokaisessa kunnassa toteutettiin syksyn 2013 aikana keskustelutilaisuuksia sekä poliittisille päättäjille että kuntalaisille. Osana selvitystä haluttiin saada myös kuntalaisia aktivoitua laajalti osallistumaan eri vaihtoehtojen arviointiin. Tavoitteena oli myös kerätä kuntalaisten näkemyksiä myöhemmän päätöksenteon tueksi. Näiltä lähtökohdista toteutettiin syksyllä 2013 Tampereen kaupunkiseudun kuntalaiskysely, jossa selvitettiin kaupunkiseudun asukkaiden suhdetta kuntaan, arjen asiointia sekä näkemyksiä kunnallisten tehtävien järjestämisestä jatkossa.

Kysely toteutettiin syys-lokakuussa 2013. Kyselyn kohderyhmänä olivat Tampereen kaupunkiseudun (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Tampere, Pirkkala, Vesilahti sekä Ylöjärvi) kuntalaiset. Tavoitteena oli kerätä laajamittaisesti näkemyksiä erilaisilta kuntalaisryhmiltä. Riittävän laajuuden saamiseksi otoskooksi päätettiin 2000 vastaajaa. Vastaaajapohja kiintiöitiin väkilukuun nähden mukauttaen.

Kiintiöinti jakautui kunnittain seuraavasti:

- Tampere 900
- Orivesi 100
- Kangasala 200
- Lempäälä 160
- Vesilahti 80
- Pirkkala 160
- Nokia 200
- Ylöjärvi 200

Tiedonkeruu tapahtui ensisijaisesti Internet-pohjaisen vastaajapaneelin kautta. Lisäksi vastausmääriä täydennettiin puhelinhaastatteluilla eri ikäluokista ja kunnista. Vesilahden kohdalla vastauksista 15 % kertyi paneelistä ja 85 % puhelinhaastatteluun.

Tämä raportti kokoaa yhteen tulokset **Vesilahden** osalta. Kokonaistulokset ovat saatavilla pääraportissa.

1. Yleistä tutkimuksesta
2. Tutkimuksen keskeisiä tuloksia
3. Vastaajien taustatiedot
4. Tutkimuksen tulokset

Tutkimuksen keskeisiä tuloksia

TUTKIMUKSEN KESKEISIÄ TULOKSIA

- Kunnan merkitys koetaan Vesilahdella tärkeäksi. 81 % näkee kunnan tärkeäksi palveluiden järjestäjäksi. Muihin kaupunkiseudun kuntiin nähden Vesilahdella korostuu kunnan merkitys osallistumisen ja vaikuttamisen väylänä (66 %, +10 %) ja yhteisöllisyyden luojana (61 %, +9 %). Vesilahtelaisille myös juuri oma kunta on tärkeää (70 %, +10 %) ja kunta on harvemmin vain asuinpaikka (18 %, -11 %) ja asuinalue harvemmin tärkeämpi kuin kunta (49 %, -9 %). Vesilahden erityispiirteenä kunnan kohdalla iäkkäiden osuus painottuu hieman keskimääräistä useammin ja haja-asutusalueilla asuvien osuus selvästi.
- Vesilahdella kuten myös muissa ympäryskunnissa oma ja puolison työssäkäynti tapahtuu useimmin kaupunkiseudun muussa kunnassa. Harrastukset, arkiostokset ja perusterveydenhuolto painottuvat asuinkuntaan. Tässä suhteessa Vesilahti sijoittuu keskimääräisesti. Viihde ja vapaa-aika sekä erityisesti erikoisostokset, erikoissairaanhoido ja toisen asteen koulutus ovat Vesilahdella painottuneet kaupunkiseudun muihin kuntiin tai yhtäläisesti Vesilahdelle ja muihin.
- Nykytilanteen näkee parhaaksi ratkaisuksi koko kaupunkiseudun kehittämisessä vajaa kolmannes. Kunnan oman roolin vahvistaminen nähdään parhaaksi ratkaisuksi erityisesti palveluiden, vaikuttamisen ja osallistumisen, kuntatalouden ja kuntaidentiteetin kohdalla. Päätösvaltaa siirrettäisiin puolestaan useimmin kuntien välisille yhteistyöelimille erityisesti liikenteen suunnittelun, työllisyyden hoidon, tulevaisuuden näkymien ja visioiden sekä yritysten toimintaedellytysten kehittämisen osalta. Kunnan oman roolin vahvistamista kannattavat useimmin eläkeläiset ja haja-asutusalueilla asuvat. Yhteistyöelimä kannattavat eniten toimihenkilöt ja työntekijät, erityisesti liikenteen suunnittelun ja työllisyydenhoidon kohdalla. Näissä tehtävissä myös haja-asutusalueilla asuvat näkevät yhteistyön kannattavimmaksi suunnaksi.
- Kuntaliitoksen kannalla on 14 % ja liitosta vastaan 65 %. Liitoksen kannalla ovat keskimääräistä useammin asuinalueilla ja taajamissa keskustan ulkopuolella asuvat ja lapsiperheet. Liitoksia vastustavat useimmin 55-64-vuotiaat. Jos liitoksia kuitenkin toteutuisi, suurin osa kannattaisi liittymistä yhteen Lempäälän kanssa.

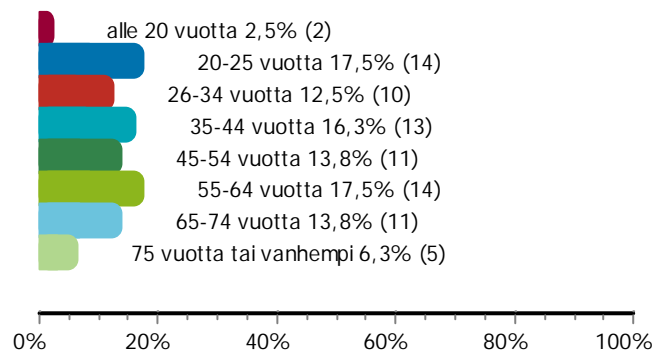
1. Yleistä tutkimuksesta
2. Tutkimuksen keskeisiä tuloksia
3. Vastaajien taustatiedot
4. Tutkimuksen tulokset

A close-up photograph of a pen nib and a scale, with the text 'Vastaajien taustatiedot' overlaid. The pen nib is black and positioned in the upper right corner. The scale is white with black markings and is positioned in the lower right corner. The text is centered in the middle of the image.

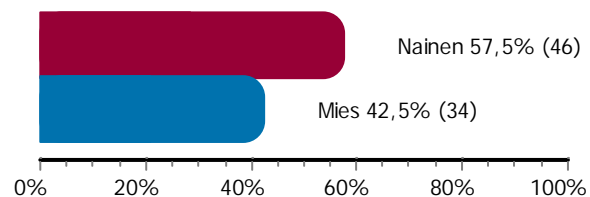
Vastaajien taustatiedot

VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT

Ikä

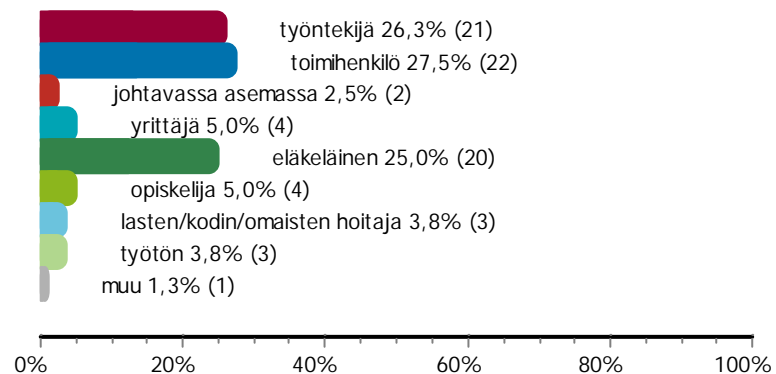
Sukupuoli

Koko kaupunkiseudun keskimääräiseen nähden Vesilahden kohdalla:

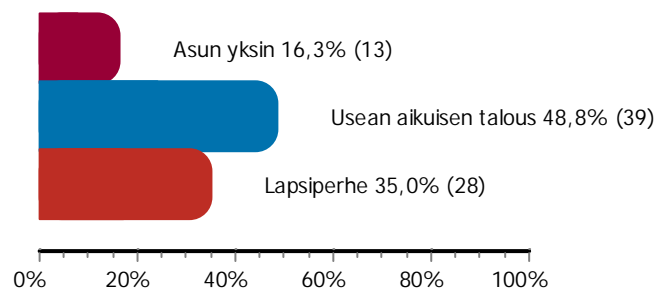
- Nuorempia hieman vähemmän ja iäkkäämpiä enemmän
- 55-64-vuotiaiden osuus keskimääräistä suurempi
- Työntekijöitä 5 %-yks. vähemmän ja toimihenkilöitä (9 %-yks.)
- Myös eläkeläisiä ja yrittäjiä hieman enemmän
- Työttömiä(-4,4 %-yks.) ja opiskelijoita (-7%-yks.) osuus vähemmän

Ammattiryhmä

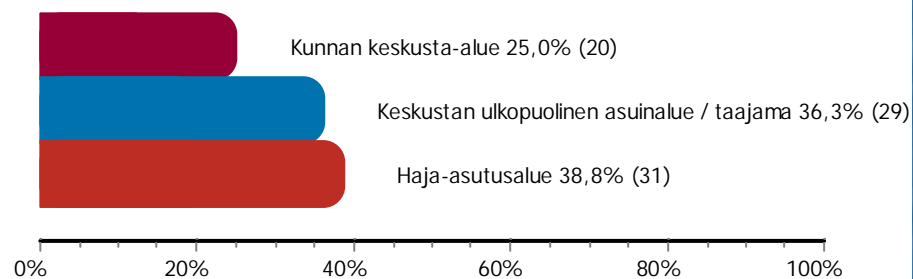

VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT

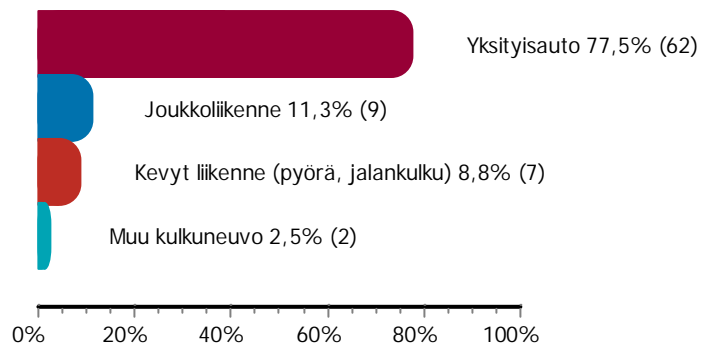
Kotitalouden tyyppi

Asuinalue

Pääasiallinen liikkumisväline työssä ja päivittäisessä asiointissa

Koko kaupunkiseudun keskimääräiseen nähden Vesilahden kohdalla:

- Yksin asuvia selvästi vähemmän (12 %-yks.)
- Lapsiperheitä 9 %-yks. enemmän
- Haja-asutusalueilla asuminen selvästi yleisempää (+23 %-yks.) ja taajamissa harvinaisempaa (-19 %-yks.).
- Yksityisauton käyttö on yleisempää (+20 %-yks.)

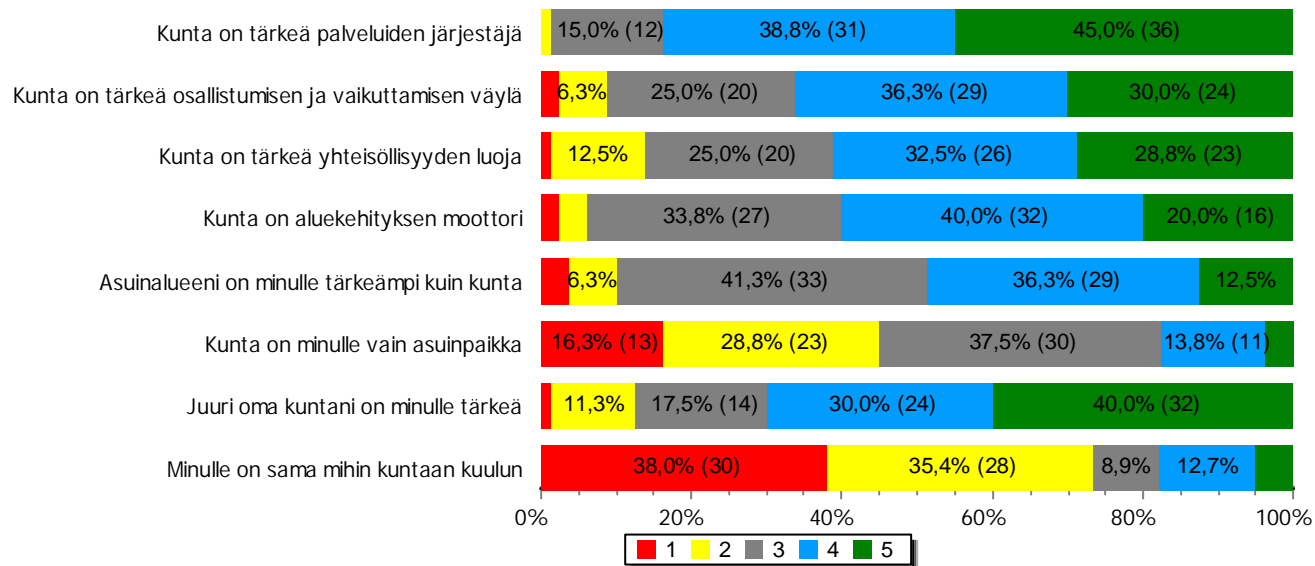
1. Yleistä tutkimuksesta
2. Tutkimuksen keskeisiä tuloksia
3. Vastaajien taustatiedot
4. Tutkimuksen tulokset

A close-up photograph of a pen nib writing on a document. The pen is black and the ink is blue. The background shows a ruler with markings, suggesting a scientific or research context. The text 'Tutkimuksen tulokset' is overlaid on the image.

Tutkimuksen tulokset

KUNTALAISUUDEN MERKITYS

Mitä kuntalaisuus merkitsee Sinulle? Arvioi, missä määrin seuraavat asiat pitävät kohdallasi paikkansa.

Asteikko:
Pitää paikkansa...
1=ei lainkaan
2=heikosti
3=kohtalaisesti
4=melko hyvin
5 = erittäin hyvin

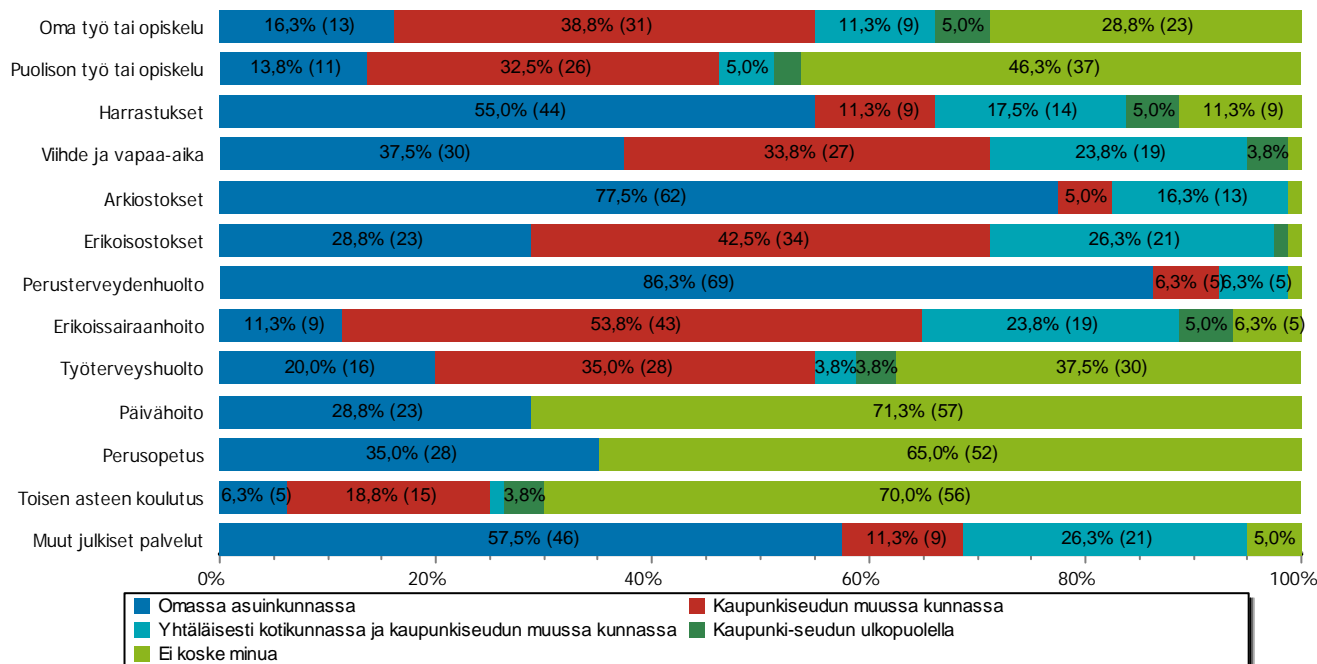
Kunta korostuu palveluiden järjestäjänä erityisesti keskustan ulkopuoleisilla asuinalueilla tai taajamissa asuvilla (93 % valinnut vaihtoehdon 4 tai 5) sekä työntekijöillä (86 %) ja eläkeläisillä (85 %)

Haja-asutusalueilla asuvat korostavat muita enemmän kunnan merkitystä osallistumisen ja vaikuttamisen väylänä (71 %), yhteisöllisyyden luoja (71 %) sekä aluekehityksen moottorina (68 %).

Kunta on eläkeläisille keskimääräistä tärkeämpi yhteisöllisyyden luoja (70 %). Oma asuinalue on kuitenkin eläkeläisille muita useammin kuntaa tärkeämpi (60 %). Tästä huolimatta juuri oma kunta on heille keskimääräistä useammin tärkeä (95 %).

ARJEN ASIOINTI KAUPUNKISEUDULLA

Missä pääosin asioit tai asioitte toimittaessanne seuraavia arkeen liittyviä asioita?

Työ tai opiskelu tapahtuu sekä omasta että puolison puolesta useimmin kaupunkiseudun muussa kunnassa. Tämä korostuu omassa työssä erityisen selvästi työntekijöiden (67 %) ja toimihenkilöiden (55 %) kohdalla.

Harrastukset, arkiostokset ja perusterveydenhuolto hoidetaan pääosin asuinkunnassa, viihde ja vapaa-aika yhtä usein kaupunkiseudun muussa kunnassa ja asuinkunnassa ja erikoisostokset sekä erikoissairaanhoido kaupunkiseudun muussa kunnassa.

Lapsiperheet hoitavat päivähoidon ja perusopetuksen asuinkunnassa. Toisen asteen koulutuksesta suurin osa tapahtuu kaupunkiseudun muissa kunnissa.

KUNNALLISTEN TEHTÄVIEN JÄRJESTÄMINEN

Vastaajia pyydettiin arvioimaan kolmea kehityssuuntaa erilaisten kunnallisten tehtävien hoidon kannalta.

Yksinkertaistetut suuntausvaihtoehdot olivat

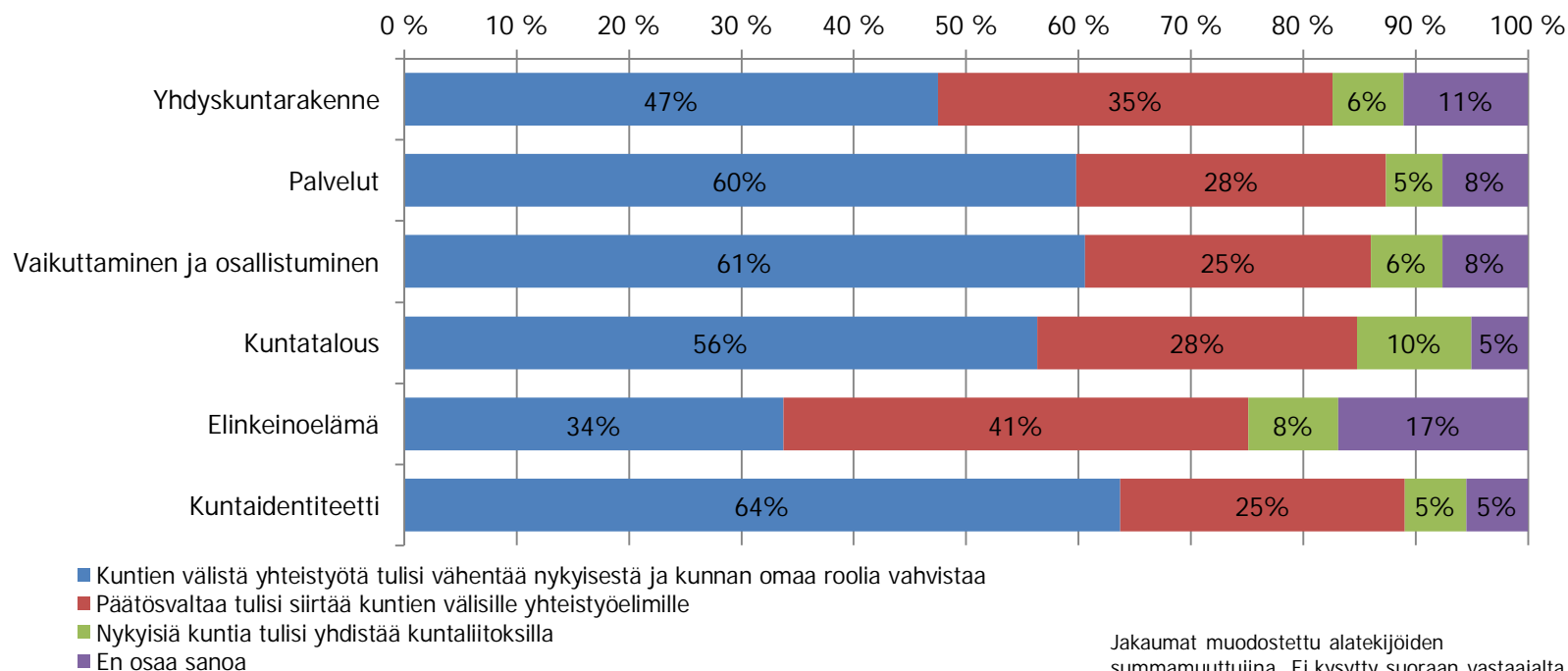
- Kuntien välistä yhteistyötä tulisi vähentää nykyisestä ja kunnan omaa roolia vahvistaa
- Päätösvaltaa tulisi siirtää kuntien välisille yhteistyöelimille
- Nykyisiä kuntia tulisi yhdistää kuntaliitoksilla
- lisäksi mukana oli en osaa sanoa -vaihtoehto.

Tehtävät oli jaettu yhdyskuntarakennetta, palveluita, vaikuttamista ja osallistumista, kuntataloutta, elinkeinoelämää ja kuntaidentiteettiä koskeviin tehtäviin.

Seuraavassa käydään läpi eri tekijät ensin summamuuttujana muodostetuista pääluokista ja sen jälkeen alaluokittain. Vertailu taustamuuttujittain tulee ilmi kunkin kuvion alla sanallisesti.

KUNNALLISTEN TEHTÄVIEN JÄRJESTÄMINEN

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

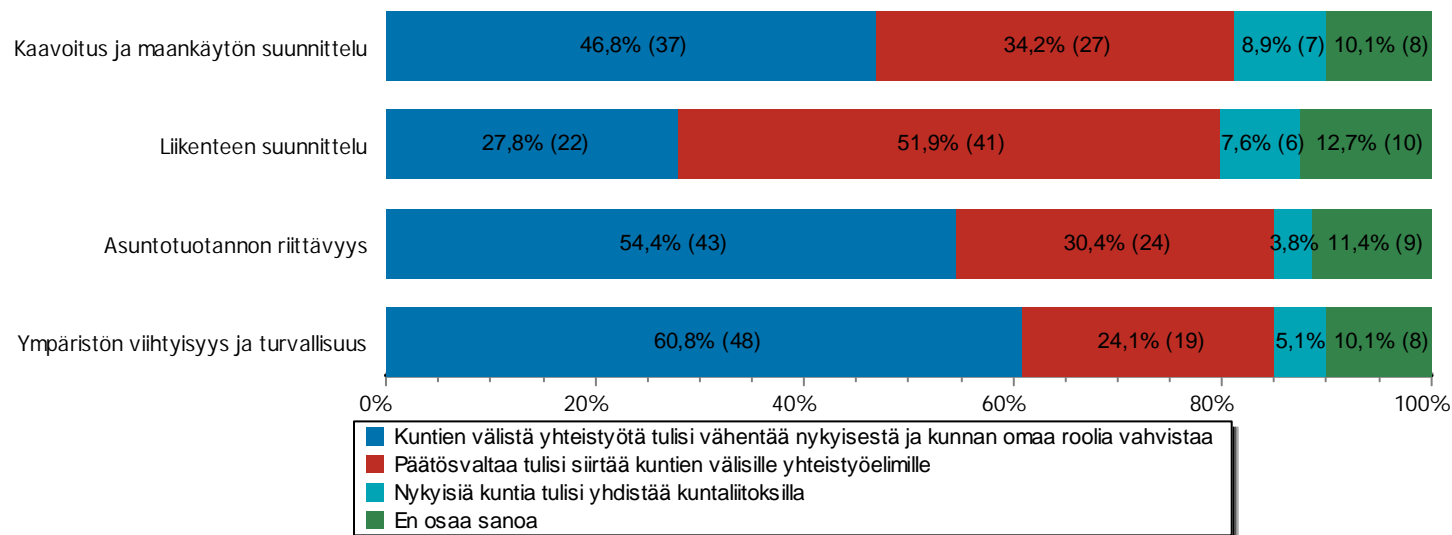

Yhteistyöelimien vahvistaminen saa suosiota yhdyskuntarakenteen ja elinkeinoelämän tehtävien osalta. Muissa tehtävissä suurin osa useimmin luottaa kunnan oman roolin vahvistamiseen, mutta myös näissä neljäsoset kannattaisi yhteistyöelimien käyttöä.

Useimmin kunnan omaa roolia kannattavat eläkeläiset. Toimihenkilöt ovat puolestaan yhteistyöelimien kannalla erityisesti liikenteen suunnittelun ja työllisyydenhoidon kohdalla. Myös työntekijät ja keskustan ulkopuolisilla asuinalueilla/taajamassa asuvat puoltavat useimmin päättäviä yhteistyöelimiä liikenteen suunnittelun ja yritysten toimintaedellytysten puolesta. Haja-asutusalueilla asuvat näkevät yhteistyöelimet parhaaksi vaihtoehdoksi liikenteensuunnittelun ja työllisyydenhoidon tehtävissä.

YHDYSKUNTARAKENNE

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

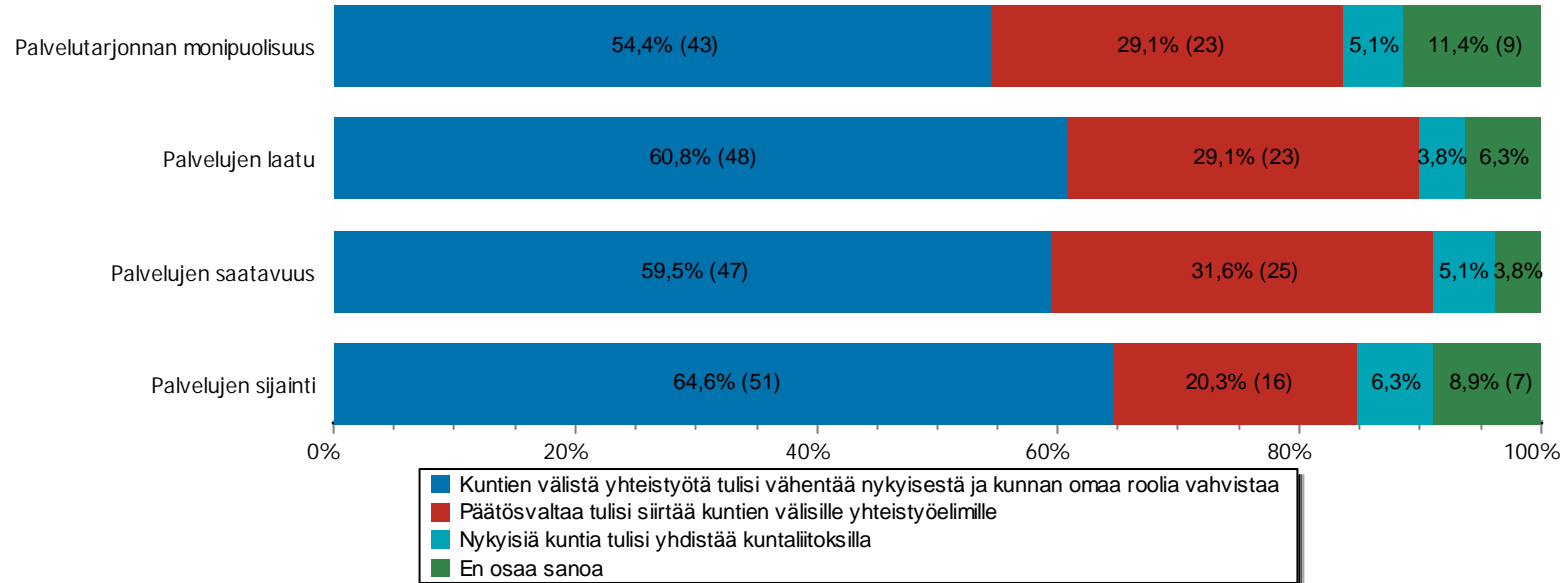
Kunnan oman roolin vahvistamista kannattavat useimmin eläkeläiset ja haja-asutusalueilla asuvat.

Yhteistyöelimien käytön kannatus on suurinta liikenteen suunnittelun kohdalla, jossa toimihenkilöistä 64 % ja työntekijöistä 60 % kannattaa tätä vaihtoehtoa. Samat ammattiryhmät kannattavat myös hieman keskimääräistä useammin yhteistyöelimiä kaavoituksen ja maankäytön kohdalla.

Yksin asuvat ja usean aikuisen talouden kannattavat selvästi useammin kunnan oman aseman vahvistamista. Lapsiperheet puoltavat yhteistyöelimiä ja kuntaliitoksia useammin. Erityisesti liikenteen suunnittelun (70 %) ja maankäytön suunnittelun (44 %) kohdalla yhteistyöelimet saavat heiltä suurimman kannatuksen.

PALVELUT

Oheessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

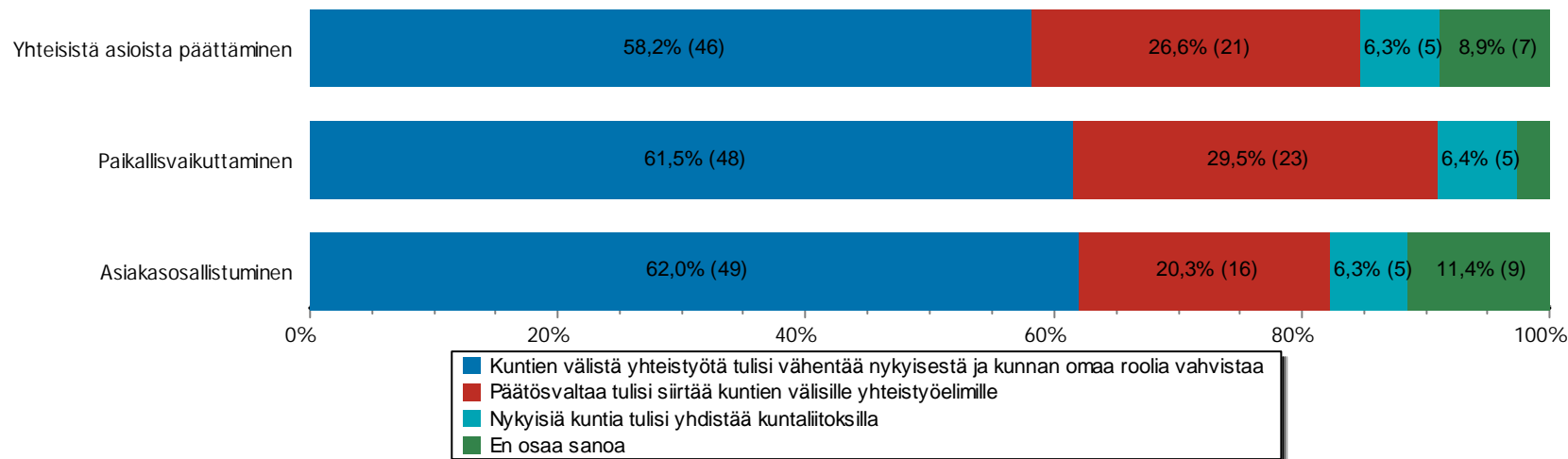
Palveluiden kohdalla kunnan oman roolin vahvistaminen nähdään selkeästi useimmin parhaaksi ratkaisuksi.

Palvelujen saatavuuden kannalta toimihenkilöt näkisivät yhteistyöelimet parhaaksi yhtä usein (46 %). Myös palvelujen laadun kannalta tämä ratkaisu saa heiltä keskimääräistä korkeamman suosion (41 %).

Palvelujen sijainnin kannalta keskusta-alueella asuvat kannattavat selvästi useimmin kunnan oman roolin vahvistamista (88 %). Yleisesti ottaen eläkeläiset ovat selvimminkin tämän vaihtoehdon kannalla. Useimmin päätösvalan siirtoa yhteistyöelimille kannattavat varsinkin palvelujen monipuolisuuden (57 %) ja saatavuuden (71 %) kannalta 45-54-vuotiaat.

VAIKUTTAMINEN JA OSALLISTUMINEN

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

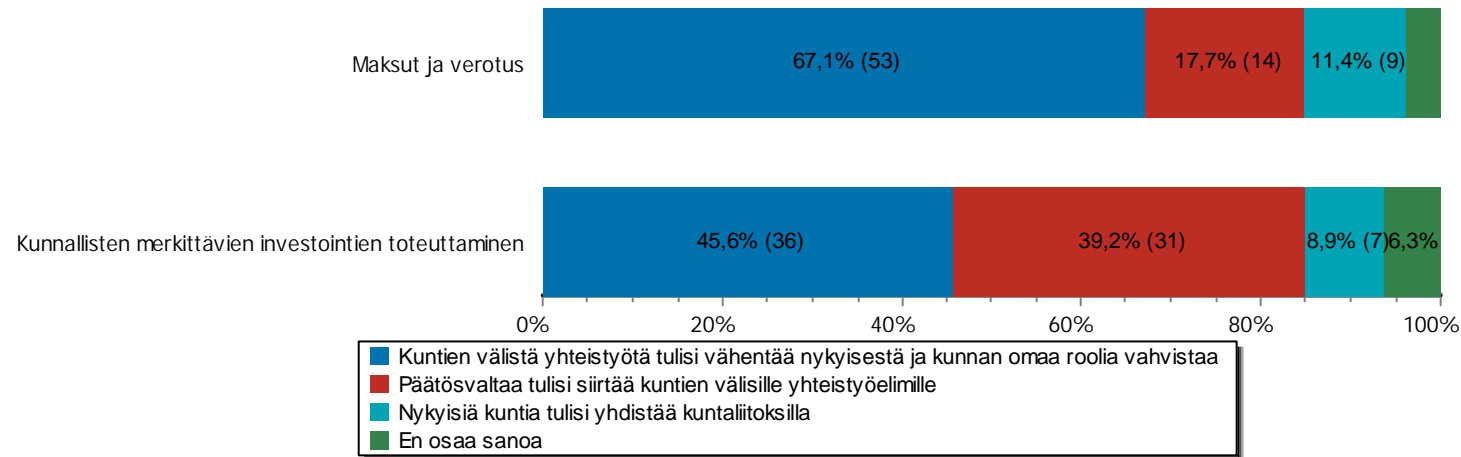
Yhteisistä asioista päättämisen kannalta päätösvalan siirtäminen yhteistyöelimille saa korkeimman kannatuksen eläkeläisiltä (30 %).

Keskusta-alueella asuvista hieman muita suurempi osuus (31 %) näkee paikallisvaikuttamisen kannalta päätösvalan siirtämisen yhteistyöelimille parhaaksi vaihtoehdoksi.

Muuten vaikuttamiseen ja osallistumiseen liittyvät asiat saavat eri taustaryhmiltä hyvin yhtenäisen arvion.

KUNTATALOUS

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

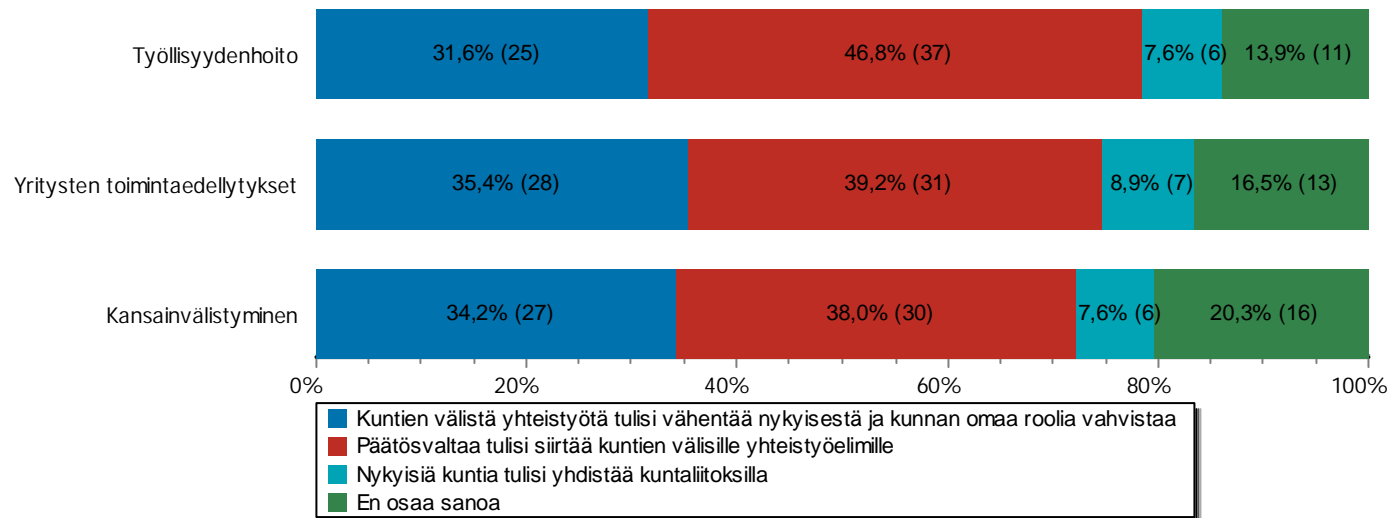

Maksujen ja verotusten osalta kunnan oma vahva oma rooli nähdään selkeästi parhaaksi ratkaisuksi. Sen sijaan investointien osalta näkemykset jakautuvat tämän ja yhteistyöelimien välille.

Lapsiperheet (56 %) ja 26-34- (56 %) ja 45-54-vuotiaat (55 %) kannattavat muita useammin yhteistyöelimien käyttöä investointien toteuttamisessa. Myös keskustan ulkopuolisilla asuinalueilla/taajamassa asuvat (48 %) kannattavat useimmin tätä vaihtoehtoa.

ELINKEINOELÄMÄ

Ohessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

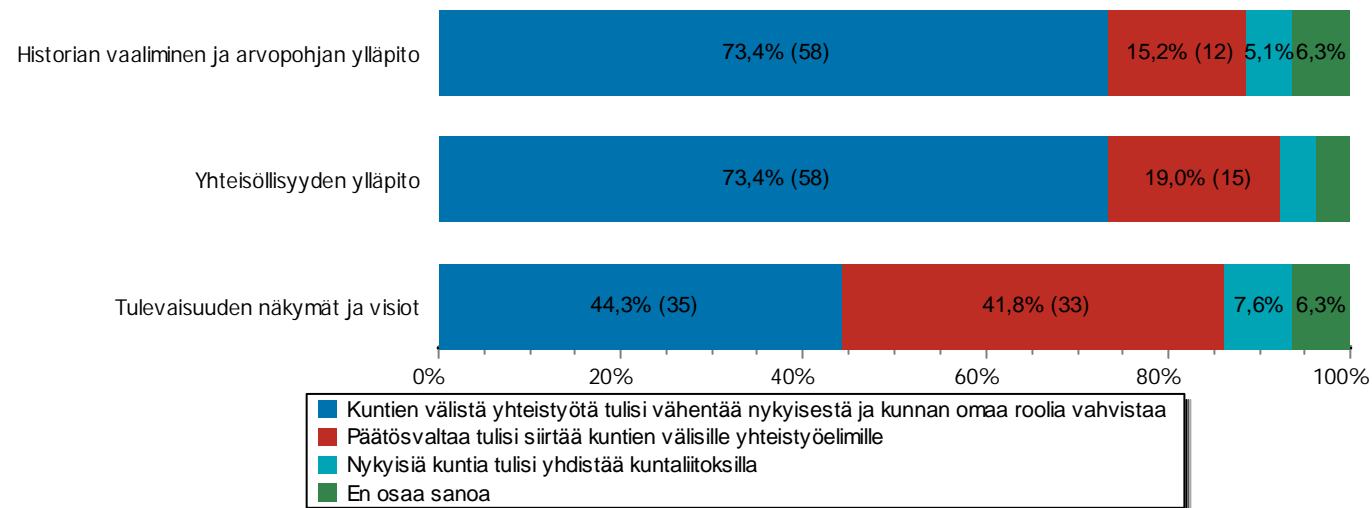
Päätösvaltan siirtäminen kuntien välisille yhteistyöelimille ilmenee useimmin parhaaksi koettuna suunta elinkeinoelämän kehittämiseen liittyen.

Tätä kannattavat erityisesti 26-34- ja 45-54-vuotiaat (56-67 % eri tehtävissä) sekä lapsiperheet (52 % ja 67 % työllisyydenhoidon kohdalla). Haja-asutusalueilla asuvilla asuvat kannattavat tätä vaihtoehtoa erityisesti työllisyydenhoidon (53 %) ja kansainvälistymisen kohdalla (47 %) ja keskimääräisesti yritysten toimintaedellytyksiä ajatellen.

Kunnan oman roolin vahvistamista kannattavat useimmin kunnan keskusta-alueella asuvat (noin joka toinen) ja usean aikuisen (lapsettomat) taloudet (reilu 40 % heistä).

KUNTAIDENTITEETTI

Oheessa on listattu erilaisia kunnallisia tehtäviä sekä kolme kehityssuuntaa toiminnan järjestämiseksi. Arvioi kunkin tehtävän kohdalla, minkä kehityssuunnan näkisit näistä kolmesta parhaaksi. Vastaa jälleen ajatellen koko kotitalouttasi.

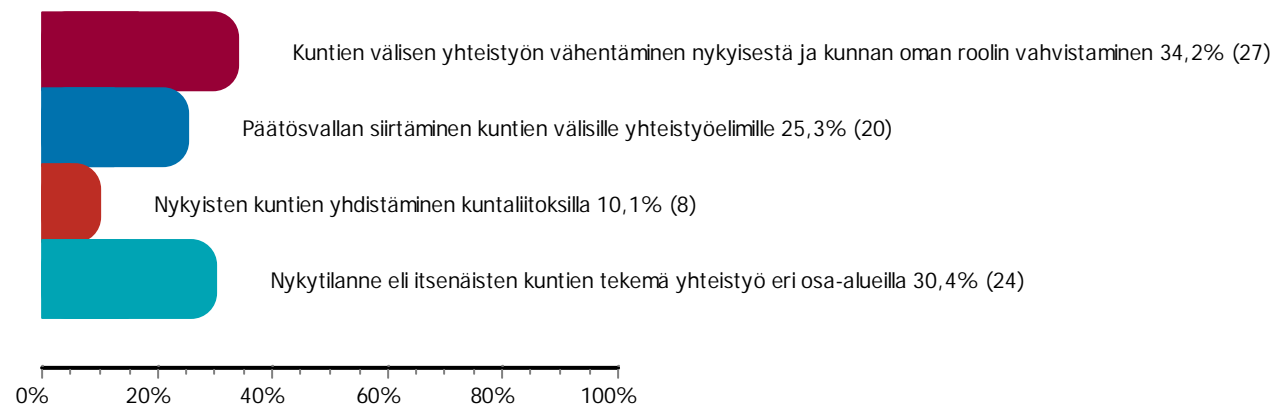

Historian vaaliminen ja arvopohjan ylläpito sekä yhteisöllisyyden ylläpito sekä yhteisöllisyyden ylläpito nähdään toteutuvat selvästi parhaiten kunnan omaa roolia vahvistamalla. Sen sijaan tulevaisuuden näkymien ja visioiden kohdalla on enemmän jakaumaa vastauksissa.

Eläkeläiset (75 %) ja kunnan keskusta-alueella asuvat (63 %) kannattavat myös tässä selvästi useimmin kunnan oman roolin vahvistamista. Työntekijät (50 %) ja toimihenkilöt (46 %) sen sijaan arvioivat yhteistyöelimien käytön parhaaksi ratkaisuksi. Tähän suuntaan luottavat myös useimmin 26-34- (63 %), 35-44- (50 %) ja 45-54-vuotiaat (57 %).

PARAS KOKONAISRATKAISU KAUPUNKISEUDULLE

Ajatellen kokonaisuutta, minkä seuraavista ratkaisuista koet parhaaksi koko kaupunkiseudun eli 8 kunnan (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Tampere, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi) alueen kehittämisessä?

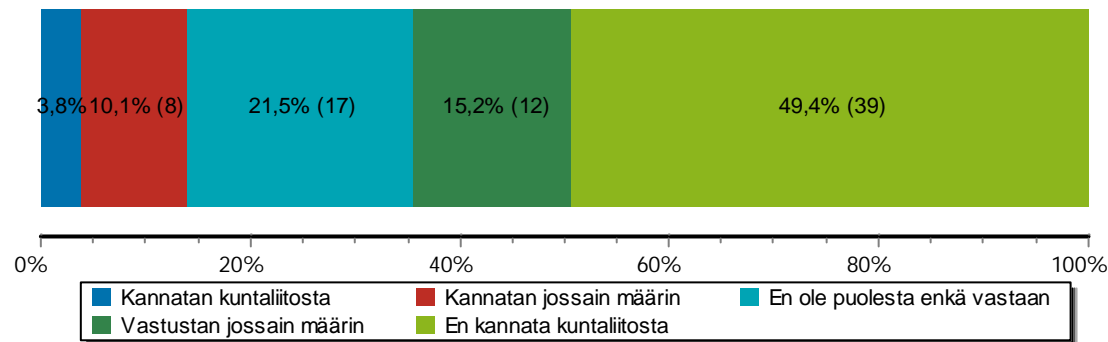

Vain kolmannes vastaajista näkee parhaaksi kokonaisratkaisuksi nykyisellä mallilla jatkamisen.

Eläkeläisistä 55 % kannattaa kunnan oman roolin vahvistamista. Päätösvallan siirtäminen kuntien välisille yhteistyöelimille saa eniten kannatusta 45-54-vuotiailta (73 %). Nykytilanne saa tasaisesti kannatusta eri taustaryhmistä.

SUHTAUTUMINEN KUNTALIITOKSEEN

Kuinka suhtaudut kuntaliitokseen oman kuntasi kohdalla?

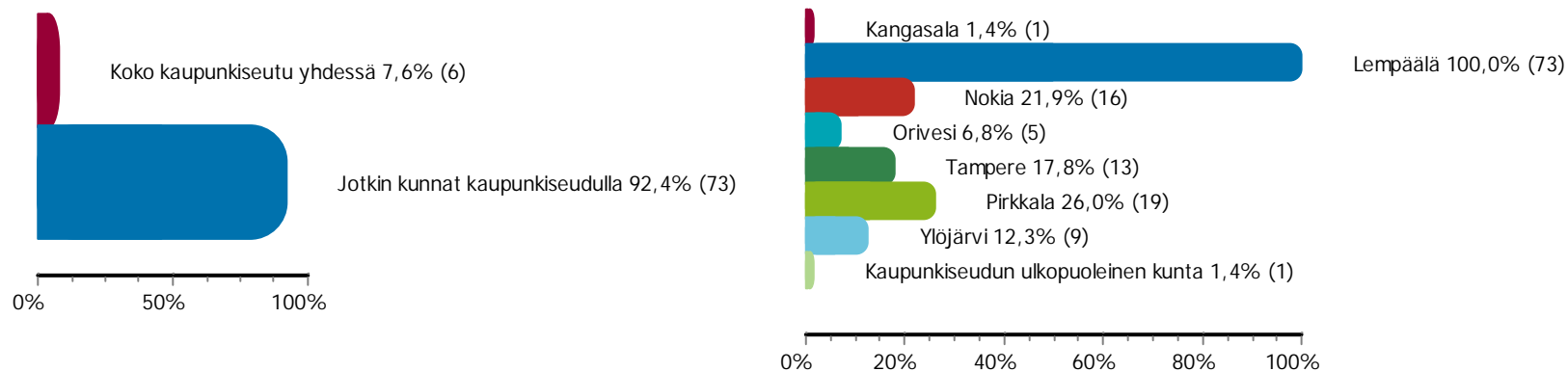
Kuntaliitosta kannattaa vähintään jossain määrin 14 % ja vastustaa vastaavasti 65 %.

Kuntaliitoksen kannalla ovat keskimääräistä useammin (24 %) keskustan ulkopuolisella asuinalueella tai taajamassa asuvat ja lapsiperheet (18 %).

Ikäryhmistä kuntaliitoksia vastustavat useimmin 55-64-vuotiaat (86 %) sekä 35-44-vuotiaat (69 %).

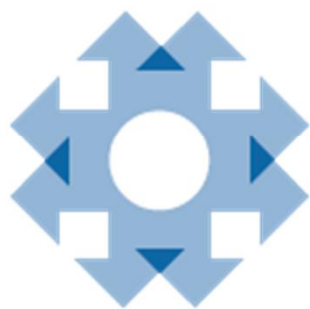
PARHAAT LIITOSKUMPPANIT

Jos kuntaliitoksia toteutuisi, mitkä olisivat mielestäsi oman kuntasi parhaat liitoskumppanit kaupunkiseudulla?

Jos kuntaliitoksia kuitenkin toteutuisi, selkeä valtaosa näkisi liitoskumppaniksi vain jotkin kunnat kaupunkiseudulla. Tässä tilanteessa kaikki vastaajat näkisivät Lempäälän selväksi liitoskumppaniksi. Lisäksi joka neljäs voisi kuvitella mukaan Pirkkalan ja joka viides Nokian.

Nokiaa ja Pirkkalaa suosivat useimmin 45-54-vuotiaat ja keskustan ulkopuoleisella asuinalueella tai taajamassa asuvat.

INNOLINK

RESEARCH

TIEDOSTA MENESTYS

